

JAG KOMMER HEM TILL JUL

AV MONICA LÖVSTRÖM

ILLUSTRATION EMMA DAHLBACKA

© mm förlag

Jag kommer hem till jul

Egentligen hade det varit en helt vanligt dag.

Visserligen var det i början av december och julens tingeltangel trängde sig på överallt, men efter jobbet hade han som vanligt hämtat barnen. Maja hade ilsket och med bestämd min slitit av sig gummistövlarna när han fått på henne dem. Sedan jobbade hon målmedvetet med att själv ta på sig vänster stövel på höger fot och höger stövel på vänster fot. Han log och kunde inte annat än beundra denna lilla varelse.

Nästa stopp i vardagskarusellen var matbutiken. De hade handlat köttfärs och små tomater. Sedan blev det spaghetti till middag, läxläsning för Anna och till sist nattning.

Nu längtade han intensivt efter att Alina skulle komma hem. Inte för att han inte klarade av vardagspusslet på egen hand, men för att han saknade någon vuxen att prata med. Någon han kunde skratta med när de tillsammans tittade närmare på barnens vilt kreativa juldekorationer av diverse återbruksmaterial. De var helt underbara, absolut, men inte vackra!

De hade en mycket nära relation, även när de inte var tillsammans. Det hände att de ringde varandra exakt samtidigt för att säga precis samma sak som den andra också hade tänkt på. Ibland när han gick och grunnade på något kunde han se henne framför sig, hur hon nickade bifall eller skakade långsamt på huvudet för att avråda honom.

Nu skulle hon snart vara hos dem igen i fyra långa veckor. Det var meningen att Alina skulle mönstra av om några dagar, men

han visste inte exakt när. Häromdagen hade han bara fått ett textmeddelande: "Jag kommer hem till jul!" Just nu befann hon sig förmodligen någonstans mitt på Atlanten.

Teven stod på som sällskap. Han hade klickat sig fram till en naturfilm om Borneos regnskogar och det var kanske ett misstag; de vackra bilderna fick honom att nicka till i soffan ett par gånger. Men nu borde han verkligen ta sig samman, för middagsdisken stod fortfarande på köksbordet.

Då hördes plötsligt en nyckel i låset och lägenhetsdörren öppnades. Han ryckte till och for upp ur soffan. När han tagit ett par steg mot den nersläckta hallen kom någon emot honom. Alina!

- Alina!? Men vad... är du redan hemma?
- Sssch... Hon lade ett finger över läpparna. Väck inte barnen. Jag måste gå snart igen.
- Men, jaha? Har ni kommit i hamn tidigare än beräknat?
- Ja, jo... det kan man säga. Alina slog armarna om honom och de stod stilla en stund och kramades.
- Så kall du är, sa han och tog ett steg tillbaka. Du har ju inga ytterkläder på dig i kylan!

Hon hade bara sina kockkläder på sig, och den svarta lilla mössan värmdes säkert inte mycket den heller.

- Kom och sätt dig i soffan, så tar vi fram en filt.

De satte sig och han stängde av teven.

- Hur kom det sig att du fick ledigt så här oplanerat? frågade han medan Alina svepte filten lite slarvigt om axlarna.
- Jag ska bara lämna den här. Hon räckte fram en liten ask. Men du får inte öppna den förrän på julafton!

Hon log mot honom, men blicken var allvarlig. Mörk och outgrundlig och han kände inte riktigt igen den. Hon är förstås trött efter flera veckor till sjöss, tänkte han.

- Promise! På hedersord! Han försökte skratta lite och höll upp två fingrar i luften. Men jag har inte köpt något till dig än.
- Det gör inget.

Alina lutade sin kalla kind mot hans axel.

- Men du fryser ju fortfarande! Han la armen om hennes axlar och kurade ihop sig mot henne.

Så skönt det var att ha någon att lägga armen om. Han hoppades att hans kroppsvärme skulle sprida sig till henne snart. Han slappnade av och dåsade till i soffan igen. Ja, han måste ha somnat ordentligt, för när han vaknade igen var Alina borta. Filten var hopvikt och han hade inte märkt någonting.

- Jag är ju rätt trött och slutkörd nu, inte konstigt att jag somnar hela tiden, tänkte han. Men han hade velat säga hejdå till Alina innan hon gick. Hon sa ju inte när hon skulle komma hem igen.

Han tänkte strunta i disken i köket. Det fick vänta, för nu ville han sova. På väg mot sovrummet trampade han plötsligt i något kallt och blev våt om foten.

- Va' f... Ungarna måste ha låtit stövlarna stå mitt i hallen när snön rann av dem. Fast det var lite konstigt att han inte hade märkt det innan.

Med en suck gick han till köket och hämtade en trasa. När han torkat upp vattnet lite nödtorftigt hängde han trasan på en stol. Sedan ramlade han i säng. Han sov djupt och drömlöst tills han väcktes av mobilen.

Det var från rederiet.

- Sitter du ner, Niklas?

Han fick en klump i halsen och hjärtat började banka.

- Ja-a... Nu satt han käpprak i sängen.

- Jag är ledsen, men fartyget som din fru jobbar på har kapsejsat. Vi har förstås redan helikoptrar i luften och flera räddningsfartyg är på väg. Vi –

Han avbröt kvinnan i telefonen.

- Kapsejsat? Var då?
- Längs rutten ute på Atlanten. Vi har exakt position men sådan information brukar vi inte dela med oss...
- Men hon var ju här i natt. Hon sa att ni hade kommit i hamn tidigare än beräknat.

Det blev tyst i luren. Han hörde hur kvinnan, förmodligen en HR-person som var mycket stressad nu, prasslade i papper och skrev på ett tangentbord.

- Alina Durkovitsch...

Att dom aldrig kunde lära sig att uttala hennes namn ordentligt!

- Hon mönstrade på Wollahra i oktober som fartygskock, eller hur?
- Ja.
- Jag är ledsen, men detta är uppgifterna jag har fått.

Han lade på. Förvirrad gick han och väckte barnen för att göra i ordning dem för skola och dagis. Hela tiden molade en svart skräck i magen. Kapsejsat? Betydde det att besättningen hamnat i vattnet? I det iskalla vattnet? Han rös vid tanken. Och hur kunde Alina vara här igår?

Istället för att köra till jobbet när han vinkat av barnen för han ut ur stan och hem till sina föräldrar. De hade genast förstått vad som hänt när de såg hans bil köra in på garageuppfarten, för radion stod på som vanligt när Niklas tumlade in i köket. Det var han tacksam för. Nu slapp han förklara.

- Så det var hennes skepp... Pappa tystnade och såg ut genom fönstret.
- Vi får hoppas på det bästa, jag hörde just på nyheterna att de kunnat plocka upp flera besättningsmedlemmar med helikopter. Mamma lade armen om hans axlar där han satt vid köksbordet.
- Men jag fattar inte... det kändes så verkligt att hon var hemma om en sväng igår.
- Du har alltid drömt livliga drömmar, Niklas.

Tillsammans åkte de in till stan och han var glad över att inte behöva vara ensam när han berättade för barnen att det hänt något med mammas båt. Att det kunde dröja innan hon kom hem, att hon kanske var skadad. Anna sa inte så mycket, hon nickade bara på sitt inåtvända sätt, men Maja började gråta.

- Hon lovade ju! Hon lovade ju att vara hemma på julafton!

Niklas försökte krama henne, men hon slingrade sig ilsket loss. Och från den kvällen sov de båda bredvid honom varje natt i Alinas säng.

Han kollade nyheterna hela tiden, det gick inte att låta bli. Många överlevande hade plockats upp, men samtalet han väntade på, att rederiet skulle ringa och säga att Alina nu var i säkerhet på ett sjukhus, det kom aldrig.

Istället kom ett samtal om att sökandet hade avbrutits. Tyvärr var Alina inte återfunnen. En diakon kom hem till den lilla familjen och pratade om livet och döden och hur minnena skulle leva kvar. Sedan kom en präst och frågade hur de kände kring en minnesgudstjänst. Rederiet skickade en psykolog.

Vänner dök upp. De lyssnade när han gång på gång berättade om telefonsamtalet, om hur han hoppats och hur han förtvivlat, och det uppskattade han. Med ett par av dem kunde han till och med prata om vad han upplevt på natten då skeppet gick under.

Niklas accepterade tanken på att det hade varit en dröm att Alina kommit hem en stund och haft med sig en liten julklapp. Naturligtvis. Men ingen vanlig dröm. Det var en ovanligt levande dröm därför att hon försökt nå honom i sin nöd.

Orden som for genom hjärnan slog sina klor i honom. *I sin nöd!
I sin panik!*

Tanken på det kalla vattnet i Atlanten och bilden av Alina som kämpade för livet fick magen att knyta sig och han rullade ihop sig till en snyftande stenhård boll. Barnen fick aldrig se honom på det sättet. Vanlig gråt och sorg ibland, men inte det här.

Samtidigt kände han ändå en viss tacksamhet över att deras äktenskap varit så... äkta, så djupt, att hon kunnat nå honom över tankevägar, eller telepati eller vad han nu skulle kalla det.

Fast det pratade han inte om.

Så kom julafton. De firade hos hans föräldrar som vanligt. Och ja, det kändes nästan som vanligt. Alina hade varit ute på jobb förr över helgerna så om man ansträngde sig gick det att känna sig normal. Och de ansträngde sig verkligen alla tre för att ha det trevligt. Korta stunder lyckades han även glömma bort det svarta hålet i magen.

Det började bli sent och när julklapparna var utdelade ville barnen sova över hos farmor och farfar, precis som de brukade.

- Jag vill ha översängen!
- Neeej, det är min tur!
- Pappa! Pappaaaa! Anna tar alltid översängen!

Han duckade konflikten och log mot sin mamma.

- Det får ni prata med farmor och farfar om. Det är deras hus så de bestämmer!

- Men ska du verkligen åka hem ensam på julafton? Hans mamma hade den där bekymrade blicken.
- Ja, oroa dig inte. Flickorna mår kanske bäst av att vi håller fast vid julaftonsritualen, det verkar ju som de vill det. Och jag behöver få sova ensam i sängen en natt. Jag lovar att ringa i morgon förmiddag.

De kramades och så vinkade han till barnen och till sin far som satt i läsfåtöljen med årets julklappsbok. Han hade plötsligt blivit en gammal man. Fårorna i ansiktet hade djupnat och tröttheten låg över hans ögon. Niklas hoppades att hans mor skulle orka bära dem båda genom sorgen, fast han visste att det var orimligt att lägga så mycket ansvar på henne.

När han kommit hem skickade han ett sms till sin mor och sa att han skulle lägga sig direkt. Sedan borstade han tänderna och försökte att inte titta på den vänstra hyllan i badrumsskåpet där Alinas tandborste stod kvar.

I sovrummet tvekade han först. Skulle han lägga sig på Alinas halva? Men nej, det kunde han inte. Han kröp ner under sitt eget täcke och rättade till kudden. Han försökte slappna av och inte tänka på någonting. Tröttheten surrade i huvudet. Kanske skulle han kunna sova ändå. Han sjönk ner i mörkret, kroppen var inte så spänd längre.

Men så plötsligt ryckte han till.

Vad var det egentligen han precis hade sett? Som fått honom att vakna igen? Paketet! Niklas tyckte sig ha sett det när han plockade fram en näsduk innan han lade sig i sängen. Det lilla paketet som Alina hade gett honom. Han hade nästan glömt bort det för det var ju bara en dröm... eller hur? Men han vände sig om och stack in handen i hyllan på det lilla nattygsbordet. Längst in, bakom näsdukspaket och små gosedjur som flickorna lämnat kvar, kände han något hårt och tog fram det.

Det var verkligen en liten ask, inslagen i vitt papper. Hjärtat bankade. Hade det alltså hänt på riktigt? Hade han burit med sig paketet till sängen den där kvällen?

Med darrande fingrar och återhållen andhämtning öppnade han paketet.

Där låg en skinande vit snäcka och en handskriven lapp. Han kände igen Alinas jämna och drivna handstil:

”Ta väl hand om den. Den kommer från havets botten.”

På morgonen skulle han åka och hämta flickorna så snart han kunde. De skulle tillsammans hänga upp snäckan i granen och under åren som följde fick han många gånger upprepa berättelsen om mamma som kommit upp ur havet för att ge dem ett sista minne.

Men han kunde aldrig förklara hur det gått till.